

**WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO
W ROKU SZKOLNYM 2021/2022**

JĘZYK ANGIELSKI

KURATORIUM OŚWIATY
w Katowicach

Informacje dla ucznia

1. Na stronie tytułowej arkusza w wyznaczonym miejscu wpisz swój kod ustalony przez komisję.
2. Sprawdź, czy arkusz konkursowy zawiera 10 stron (zadania 1-7).
3. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
4. Rozwiązania zapisuj długopisem lub piórem. Nie używaj korektora.
5. W zadaniach zamkniętych podane są trzy odpowiedzi: A, B, C. Wybierz tylko jedną odpowiedź i wpisz ją do tabeli.
6. Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem ⊗ i zaznacz inną odpowiedź znakiem „X”.
7. Jeżeli w zadaniu należy dopasować różne elementy, wpisz odpowiednią literę we właściwym miejscu w tabeli.
8. Rozwiązania zadań otwartych zapisz czytelnie w wyznaczonych miejscach. Pomyłki przekreślaj.
9. Przygotowując odpowiedzi, możesz skorzystać z miejsc opatrzonych napisem *Brudnopis*. Zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane i oceniane.
10. W czasie pracy nie wolno korzystać z żadnych materiałów dodatkowych ani słowników.

KOD UCZNIWA

Stopień: trzeci

**Czas pracy:
90 minut**

WYPEŁNIA KOMISJA KONKURSOWA

Nr zadania	1	2	3	4	5	6	7	Razem
Liczba punktów możliwych do zdobycia	5 p.	5 p.	16 p.	4 p.	8 p.	12 p.	10 p.	60 p.
Liczba punktów uzyskanych przez uczestnika konkursu								

Liczba punktów umożliwiająca uzyskanie tytułu laureata: 54

Podpisy członków komisji:

1. Przewodniczący –
2. Członek komisji sprawdzający pracę –
3. Członek komisji weryfikujący pracę –

Zadanie 1. (5 p.)

Do podanych poniżej opisów miejsc związanych z historią Nowej Zelandii (1.1.–1.5.) dopasuj ich nazwy (A–G). Uwaga! Dwie nazwy zostały podane dodatkowo i nie pasują do żadnego opisu. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

1.1.	It is also known as the Executive Wing of the parliamentary complex. This is where the Prime Minister and Cabinet Ministers have offices, and where the Cabinet meets. Its concept was designed by Sir Basil Spence, a British architect during his visit to Wellington in 1964.	
1.2.	It is a small settlement in Northland's Bay of Islands where, in 1840, Māori chiefs from the North Island of New Zealand signed a treaty with Captain William Hobson as consul for the British, surrendering the independence of their land. The treaty is considered the founding document of modern New Zealand.	
1.3.	It is one of the oldest and most important archaeological sites in New Zealand. It was settled by some of New Zealand's first Polynesian explorers in the late 13th century. Several thousand early Māori artifacts and bones have been found at the site, and give a lot of insights into early human inhabitation of the place.	
1.4.	It was the site of the first major gold find in Otago which led to the gold rushes of the early 1860s which transformed the province, making it the wealthiest in New Zealand. It triggered the country's first major gold rush. Today interpretation panels provide insight into life on the early goldfields, and the changes to this place over the period of mining activity from 1861 until the 1930s.	
1.5.	It is a scenic New Zealand's landmark located in Auckland. It is an extinct volcanic crater and was once the largest and most spiritually significant Māori fortified settlement prior to British arrival. Today, it is an important memorial site and one of the largest pre-European archaeological sites in New Zealand.	

*Adapted from <https://www.klook.com/en-AU/blog/new-zealand-landmarks-icons/>
<https://www.tripsavvy.com/important-historic-sites-in-new-zealand-4847090>*

- A. Waitangi
- B. Wairau Bar
- C. Gabriel's Gully
- D. Whariwharangi Bay
- E. Tāmaki Māori Village
- F. The Beehive (Whare Mīere)
- G. One Tree Hill (Maungakiekie)

..... p. / 5 p.

Zadanie 2. (5 p.)

Do podanych poniżej zdań (2.1.–2.5.) dobierz jedną odpowiedź A, B lub C. Właściwą odpowiedź wpisz do tabeli. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

2.1. The first settlers in New Zealand probably arrived from Polynesia between

- A. 1300 and 1200 BC.
- B. 1100 and 1200 AD.
- C. 1200 and 1300 AD.

2.2. What are Tainui, Te Arawa, Mātaatua, Kurahaupō, Tokomaru, Aotea and Tākitim?

- A. Names of Māori tribes' chiefs who settled first in New Zealand.
- B. Names of legendary canoes which first arrived in New Zealand.
- C. Names of seven historical Māori kingdoms in New Zealand.

2.3. Which of the following did NOT try to establish a colony in New Zealand?

- A. The Dutch.
- B. The French.
- C. The British.

2.4. The Musket Wars were a series of battles and raids fought between

- A. indigenous people of New Zealand and European colonists.
- B. North Island and South Island settlers.
- C. several different Māori tribes.

2.5. What goods were first shipped to Britain on board of the Dunedin in 1882?

- A. Exotic fruit.
- B. Coal and gold.
- C. Meat and dairy products.

2.1.	2.2.	2.3.	2.4.	2.5.

..... p. / 5 p.

Zadanie 3. (16 p.)

Uwaga! Zadanie składa się z trzech części. Przeczytaj tekst. W pierwszej części przetłumacz na język polski wyróżnione zdania (3.1.-3.3.) znajdujące się w pierwszym fragmencie tekstu. W drugiej części fragmenty tekstu (A-F) ułóż w chronologicznej kolejności, wpisując odpowiednie litery (A-F) w tabelę (3.4.-3.8.). Jeden fragment został podany dodatkowo i nie jest częścią tekstu. W trzeciej części uzupełnij każdą z luk (3.9.–3.13.) jednym słowem.

Za każde poprawne tłumaczenie (3.1.–3.3.) otrzymasz 2 punkty, a za każdą poprawną odpowiedź (3.4.-3.13.) otrzymasz 1 punkt.

Pierwsza część zadania: Przeczytaj pierwszą część tekstu. Przetłumacz fragmenty wyróżnionych w tekście zdań (3.1.–3.3.) na język polski.

MĀORI MYTHS

The Māori tribes have been around for centuries and their myths and beliefs reflect their rich heritage. Whilst many people may not believe in the myths and legends surrounding the Māori tribes, it can be beneficial to share their stories as some may find their spiritual beliefs fascinating.

The most popular, yet most disputed, myth of the Māori people is the myth of The North Island “The Fish that Māui Caught”, which tells the beginnings of the The North Island. **Although a lot of the stories heard are very similar, they still have some discrepancies.** The version presented here starts with the shape of the North Island; it looks like a fish, right? But...it’s not that simple. **Māui (you may have heard of him from the Disney film Moana) was a clever and gifted, yet mischievous half-god.**

3.1. The Māori tribes have been around for centuries and their myths and beliefs reflect their old heritage.

3.2. Although a lot of the stories heard are very similar, they still have some discrepancies.

3.3. Māui (you may have heard of him from the Disney film Moana) was a clever and gifted, yet mischievous half-god.

..... p. / 6 p.

Druga część zadania: poniższe fragmenty (A-F) opowieści ulóż w chronologicznej kolejności, wpisując odpowiednie litery (A-F) w tabelę (3.4.–3.8.)

- A. Māui’s brothers refused to take him out fishing, so he hid under the boards of the canoe. When they were a long way out to sea, Māui showed himself. His brothers were cross and wanted to put him back on shore, but they were too far out from land. They started to fish and gradually the canoe was filled with their catch.
- B. He is believed to have separated his sky father, Ranginui and his earth mother, Papatūānuku from a tight embrace in order to create land and sky. Trees in the forest are believed to hold apart the earth and sky, so light can come in. Upon creation, Tāne convinced the other gods to bring to life a woman to start populating their earth – this woman would be known as Hineahuone, the first Māori woman. From this moment on, the earth was formed and populated.
- C. Due to the legend surrounding Māui, the South Island is also referred to as Tāne Waka a Māui which means ‘Māui’s Canoe’. For those of you wondering about Stewart Island – this is referred to as Te Punga a Māui, translating to ‘Māui’s Anchor Stone’.
- D. It was bigger and colder, and they needed to learn about the forests, which provided them with food, shelter and resources. Because the forest was vital for life, Tāne, the god of the forest, became very important in tribal traditions.
- E. He is said to have pulled the North Island up from the sea with a hook made of his ancestor’s jawbone. Māui and his brothers then began to carve out bits of the fish. These are known today as the mountains, lakes and valleys that are the island’s landscape. The North Island is known to the Māori people as Te Ika a Māui which means ‘Māui’s Fish’.
- F. Then there is the myth of Earth’s Creation and The First Woman; Hineahuone. It is something of an Adam and Eve story. When the ancestors of Māori arrived in New Zealand, they found it was very different from their homeland in Polynesia.

3.4.	3.5.	3.6.	3.7.	3.8.

..... p. / 5 p.

Trzecia część zadania: uzupełnij każdą z luk (3.9.-3.13.) jednym słowem.

3.9. _____ popular myth circulating in New Zealand is that of Te Māngōroa: *The Shark That Formed The Milky Way*. Sharks in Polynesian tradition are viewed as guardian spirits. Māori mythology also follows this notion. The shark, and other sea creatures
3.10. _____ as rays, are considered to be 3.11. _____ children of Punga, the god of everything ugly and deformed. Legend 3.12. _____ it that Māui (yes, the same half-god from “The North Island is the Fish that Māui Caught” myth) placed the shark Māngōroa high up in the sky to form what 3.13. _____ known as the Milky Way and to protect the Māori tribes on earth.

Adapted from <https://www.silverfermholidays.com/blog/our-favourite-maori-legends-and-myths/>,
<https://www.newzealand.com/int/feature/the-legend-of-new-zealand/>

..... p. / 5 p.

Zadanie 4. (4 p.)

Przeczytaj tekst a następnie uzupełnij luki (4.1.–4.4.), przekształcając wyrazy w nawiasach tak, aby otrzymać logiczne i poprawne gramatycznie zdania. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych wyrazów. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

WHAT DID NEW ZEALAND DO FIRST?

Despite being one of the last large landmasses to be turned into a country, New Zealand is a nation of firsts. It is a leading country in social achievements, as well as a few awesome adrenaline activity inventions. In this list, we'll go through some of New Zealand's firsts, so you can impress everyone you know with your New Zealand knowledge. So what exactly did Kiwis do first? What happened in this country before anywhere else in the world?

- In 1893, New Zealand became the first country to grant women the right to vote in **4.1.** _____ (PARLIAMENT) elections. It was 25 years before the USA and the UK followed suit.
- New Zealander, Alexander von Tunzelmann, was amongst the first crew to step onto Antarctica in 1895.
- In 1899 New Zealand introduced the 8-hour work day. Labour Day is a public holiday to **4.2.** _____ (MEMORY) this event.
- In 1953, New Zealander, Sir Edmund Hillary, was the first to reach the summit of Mt Everest, the highest mountain in the world.
- Kiwis AJ Hackett and Henry van Asch did a few experimental jumps with bungy cords. One thing leading to another, they set up the first **4.3.** _____ (COMMERCE) bungy jump site on the Kawarau Bridge, near Queenstown. By the way, *bungy* is the usual spelling in New Zealand.
- New Zealand was the first country to have three women in power simultaneously. Dame Silvia Cartwright was Governor-General, Helen Clark was Prime Minister and Dame Sian Elias Chief Justice from 2001 to 2006.
- Land of the Long White Cloud aims to be the first country with 100% **4.4.** _____ (RENEW) energy by 2025.

Adapted from <https://nzpocketguide.com/new-zealands-firsts/>

..... p. / 4 p.

Zadanie 5. (8 p.)

Przeczytaj wpis na blogu i popraw w nim błędy, wpisując poprawne słowa tak, jak w przykładzie 5.0. Uwaga! W każdej oznaczonej linii w poniższych zadaniach (5.1.–5.8.) pojawił się tylko jeden błąd. Wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna wpisywanych słów. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

I've been a fan of New Zealand from the time I fell in love with travel. Even though it is a small country with a population of just 4.7 billions people, New Zealand is diverse, distinctive and magical. Where else can you find massive volcanoes, emerald pools, blue lakes, golden beaches, glaciers, hot springs, unique Māori culture as well as, worlds' smallest penguin or the longest English place name among others, all in one small country?

So when I finally had the chance to visit NZ, I thought I was so ready. I bet we all have our imagination of new places before we arrive somewhere new. While I did a bit of research to find out more about the Kiwi nation, there was a few things that took me by surprise.

So what are all the surprising factors, insights and tips I wish I knew before I visited New Zealand for the first time? Let's break it down, Top 10 style.

- 1. New Zealand is freaking expensive.*
- 2. There seem to be tourists everywhere, whether it is for a holiday or visiting friends and relatives.*
- 3. Kiwis are the nicest people in the world.*
- 4. New Zealand is also called 'Aotearoa'. It used to being the Māori name for the North Island but now applies to the whole of New Zealand.*
- 5. The Māori history and culture is incredibly rich.*
- 6. The weather can be crazy, unpredicted and changes multiple times within a day*
- 7. New Zealand sun is brutal, so sunscreen is a NECESSITY.*
- 8. New Zealand is the safest country, the NZ police doesn't even carry guns.*
- 9. The Wi-Fi connectivity is not-so-cool. And expensive!*
- 10. Tap water is drinkable.*

Simply put, New Zealand is a magical destination. Whether you're into adventure, a nature and wildlife enthusiasts, or just want to relax, there are multiple locations on both North or South Island – something for everybody. No wonder why New Zealand captivates so many visitors.

Have you visited New Zealand? What things surprised you most about your visit?

Add a comment below to share your experience!

5.0. _____ since _____

5.1. _____

5.2. _____

5.3. _____

5.4. _____

5.5. _____

5.6. _____

5.7. _____

5.8. _____

Adapted from <https://prisbliss.com/new-zealand-diaries-things-that-surprised-me-in-new-zealand/>

..... p. / 8 p.

Zadanie 6. (12 p.)

Uzupełnij zdania (6.1.–6.6.), wykorzystując podane w nawiasach wyrazy w odpowiedniej formie. Nie należy zmieniać kolejności podanych wyrazów, trzeba natomiast – jeśli jest to konieczne – dodać inne wyrazy, tak aby otrzymać logiczne i gramatycznie poprawne zdania. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych fragmentów zdań. Uwaga: w każdą lukę możesz wpisać maksymalnie pięć wyrazów, wliczając w to wyrazy już podane. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 2 punkty.

- 6.1. The Māori culture (play / important / role) _____ in modern New Zealand culture, and is an integral part of the experience for any visitor.
- 6.2. Our English teacher asked us (we / know) _____ that there were no snakes, crocodiles or poisonous insects in New Zealand.
- 6.3. Following a massive earthquake on the morning of Tuesday, 3 February 1931, most of the commercial heart of Napier (destroy / fire) _____.
- 6.4. If she (decide / study) _____ in New Zealand she would have summer holidays right after New Year.
- 6.5. Peter is going to call his parents as soon as he (arrive / Auckland) _____.
- 6.6. By 2025 the national rugby union team (perform) _____ the traditional haka dance for 120 years.

..... p. / 12 p.

Zadanie 7. (10 p.)

Jak zareagujesz w języku angielskim w podanych niżej sytuacjach? Napisz zwrot/zwroty lub zdanie/zdania najbardziej odpowiednie w danej sytuacji. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 2 punkty.

- 7.1. Zauważyłeś/-aś, że po powrocie z Wellington, kolega niezdrowo się odżywia. Powiedz mu o swoich spostrzeżeniach i poradz, co powinien zrobić.

- 7.2. Spóźniłeś/-aś się na lekcję języka angielskiego prowadzoną przez native speakera z Nowej Zelandii. Przepróś go i wyjaśnij powód spóźnienia.

7.3. Planujesz z kolegą/koleżanką przygotowanie prezentacji na temat flory i fauny Nowej Zelandii. Poinformuj, co chciałbyś/chciałabyś zawrzeć w prezentacji i wyjaśnij dlaczego.

7.4. Rodzice chcą, żebyś pojechał/pojechała z nimi na wycieczkę objazdową po Nowej Zelandii. Tobie nie podoba się ten pomysł. Wyjaśnij dlaczego.

7.5. Zgubiłeś/-aś przewodnik po Nowej Zelandii, który pożyczyłeś/-aś od koleżanki. Poinformuj ją o tym co się stało i zaproponuj rozwiązanie.

..... p. / 10 p.

BRUDNOPIS